

Silvertärnan

våren 2010

SÖDERHAMNS

FÅGELKLUBB

Söderhamns Fågelklubb (SFK)

Syfte

SFKs syfte är att främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan och dess miljö, att verka för att hos allmänheten väcka och underhålla intresset för fåglar och fågelmiljöer, samt att skapa förutsättningar för medlemmarna att aktivt utöva sitt fågelintresse.

Bli medlem

Medlemskap i SFK erhålls genom att sätta in 100 kr på vårt pg 879140-2. För varje ytterligare familjemedlem betalas 10 kr. Glöm inte att ange Ditt namn och Din adress, samt namn på eventuella familjemedlemmar.

Styrelsen vald vid årsmötet 2009

Ordförande:	Thomas Tiger	070-517 50 69
Vice ordf.	Stefan Persson	070-342 64 63
Sekr.	Gunnar Andersson	070-651 40 17
Kassör:	Jan Lundstedt	070-647 35 95
Ledamot:	Lilian Wallén	0270-353 80
Ledamot:	Lars Henningsson	070-699 89 31
Ledamot:	Ann-Mari Ekdahl	070-654 58 29
Suppleant:	Bengt Göthe	070-533 70 98
Suppleant:	Eva Lundh	070-256 35 81
Suppleant:	Gunnel Edenström	070-298 67 73
Suppleant:	Sandra Dewerud	0730-24 27 05

Hemsida

www.silvertarna.se

Webmaster: Bengt Göthe

Redaktion

Gunnar Andersson, Lilian Wallén, Sandra Dewerud, Ann-Mari Ekdahl

Layout och bildhantering

Gunnar Andersson

Klubblokal

Bygdegården Vargen, Kyrkogatan 18, Söderhamn

Omslagsbild: Hökuggla , tretåig hackspett (baksidan).

Foton: Stefan Persson

Ordförande har ordet

Det är inte ovanligt att jag får frågan om hur många fågelarter det finns i världen. Ca 10 000 brukar jag säga. Den noggrannheten brukar de flesta frågeställare vara tillfreds med.

Men hur är det egentligen – vad skulle jag svara om någon envisades med att vilja veta mer exakt? Då måste man gå till de ”officiella” vetenskapliga källorna och titta närmare.

Den kanske mest spridda sammanställningen över världens arter är ”*Clements Checklist of the Birds of the World*” (initierad av ornitologen James Clements). Här kan vi hitta den exakta siffran, nämligen 9834. Bra, då kan vi känna att vetenskapen har situationen under kontroll.

Men för säkerhets skull gör vi en dubbelkoll och går till den näst mest använda sammanställningen, nämligen ”*Distribution and Taxonomi of the Birds of the World*”, av Charles Sibley och Burt Monroe. Här kan vi läsa att det finns 9702 arter. Men vad nu? Är man inte överrens?

Vi gör en tredje koll och tittar i Richard Howards och Alick Moores artlista (”*Howard and Moore Complete Checklist of the Birds of the World*”). Den säger 9724 arter! Va...?, vad gäller egentligen?

Vi får nog rådfråga den största ornitologiska organisationen i världen – BirdLife International! De har nämligen en egen artlista som bör spegla det rätta antalet – hör och häpna – 9998 arter!

Finns det fler som tror sig veta? Jo, Frank Gills och Minturn Wrights har rönt framgång med sin ”*Birds of the World: Recommended English Names*” där de beskriver inte mindre än 10347 fågelarter i världen!

Nej, vi få nog ta det här från början!

Carl von Linné är som bekant allmänt erkänd som den förste som försökte bringa ordning i naturen med en systematisk indelning av växter och djur. År 1753 publicerar han ett latinskt namngivningssystem för växter och 1758 ett motsvarande system för djur (inkl. fåglar). Allt tycktes då äntligen få en struktur och det såg ut som att vi kunde katalogisera naturen på ett bra sätt. ”Evolution” var fortfarande ett okänt begrepp och nu var det bara en tidsfråga innan alla fågelarter kunde beskrivas och få ett namn. För vad som var en ”art” och vad som var en annan ”art” var ju uppenbart – det såg man ju!

Vad Linné inte hade en aning om var att det 100 år senare skulle dyka upp en observant vetenskapsman vid namn Charles Darwin, som började fundera över varför Galapagoshärmtrasten såg lite olika ut på de olika Galapagosöarna. Detta var upprinnelsen till Darwins funderingar om att ett naturligt urval, t.ex. som en följd av lång isolering, kunde ge upphov till nya arter. År 1859 ger Darwin ut den epokgörande boken ”*Om arternas uppkomst genom naturligt urval*” och evolutionsteorin gör att artbegreppet får en ny innebörd.

I början av 1900-talet började man fundera över varför vissa liknande arter kunde reproducera sig och få en fertil avkomma, och vissa inte. Mulåsnan är t.ex. en korsning mellan häst och åsna, vilka enligt denna nya biologiska artdefinition är två olika arter eftersom mulåsnan är steril. Nu blev det om möjligt ännu svårare att kunna säga vad som är en art! Ökad kunskap om DNA medförde att man på 1960-talet tyckte att det ”biologiska artbegreppet” inte var tillräckligt rättvisande och man skapade det ”fylogenetiska artbegreppet”. Detta artbegrepp stipulerar förenklat att en art är den minsta urskiljbara grupp av individer med en gemensam utvecklingshistoria. För att kartlägga släktskapet behöver man veta en del om artens DNA och kunskapen inom det området har ökat kraftigt de senaste åren. Konsekvensen blir att två till utseendet lika fåglar mycket väl kan visa sig vara två olika arter. Dessutom har olika vetenskapsmän olika åsikt om *hur mycket* som skall skilja mellan olika arter för att de skall vara just olika arter. Nu är det riktigt komplicerat!

För att vi i Sverige skall ha en chans att hålla reda på vilka arter som finns (eller inte finns) tillsatte Sveriges Ornitologiska Förening (SOF) år 2000 en ”taxonomikommitté”.

Verkar det krångligt? Vi skulle ju bara försöka ta reda på hur många fågelarter det finns i världen...

ARTiga hälsningar
Thomas Tiger

Blåmes? Nej, nej! Koboltmes! (Fuerteventura, januari 2010)

Brun kärrhök - inventeringsart 2010.

Text: Gunnar Andersson

Foto: Angus Thomson

Varje år utser SOFs Forskningskommitté en fågelart vars utveckling man vill veta mer om och under 2010 riktas intresset mot brun kärrhök. År 2009 var det berg-
uven som var inventeringsart. Arbetet med sammanställning pågår och kommer
att redovisas längre fram. Nästa år, 2011, är det svarthakedopping som ska inven-
teras.

Brun kärrhök har 3 gånger tidigare riksinventerats, 1969, 1979 och 1995. Vid den
senaste inventeringen uppskattades det svenska beståndet till ca 1400 häckande
par och att arten sakta ökar. I Europa finns det 70 – 85 000 par med Östeuropa
som huvudområde. Utbredningen försätter i ett bälte österut till Stilla havet.

I Sverige finns brun kärrhök främst i den södra delen upp till Mälardalen och vi-
dare upp längs Norrlandskusten. Den bästa lokalen i Söderhamn för brun kärrhök
är Ålsjön med sina stora vassar. Eftersom den föredrar vidsträckta vassar med
god tillgång på föda och skydd är det på sådana platser man kan se fåglarna.

De fåglar som tillbringat sommaren i Sverige flyttar i mitten av augusti och i bör-
jan av september söderut, främst till Frankrike och Spanien. En del längre söderut
ner till Afrikas östkust.

Brun kärrhök.

De finska fåglarna flyttar delvis en annan väg genom Italien till Afrika. Under den första veckan i april kommer de första tillbaka till oss med en topp i mitten av månaden.

Brun kärrhök häckar normalt vid 2-3 års ålder men kan även häcka tidigare. Parbildningen sker på våren inom reviret. Boet placeras i vassens tätaste del och byggs för det mesta av honan. Hanen bygger för egen del en enkel plattform som mat- och viloplats.

Fåglarna är mycket allsidiga när det gäller födan men blir mer specialiserade under häckningsperioden. Smågnagare utgör en stor del av fångsten men även småfåglar upp till stares storlek förekommer ofta. Resterande föda utgörs av mindre fåglar, vattensork, råttor, insekter, ägg, ormar och ödlor. De fångade fåglarna består till största delen av ungar.

Gå in på Svalan (www.artportalen.se/birds) och rapportera alla observationer av brun kärrhök under den kommande säsongen. Speciellt intressant är sådana som kan tyda på häckning.

Brun kärrhök. Adult hane med den typiska trefärgade undersidan.

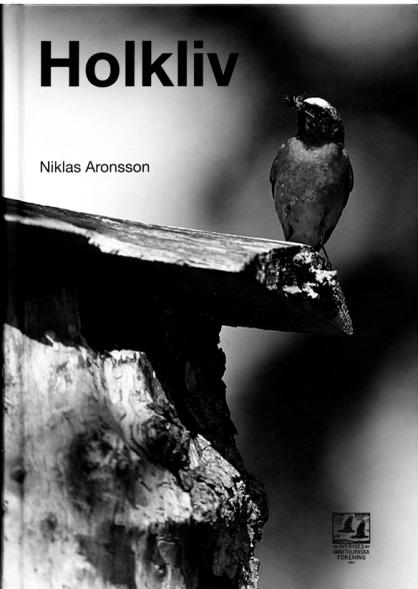
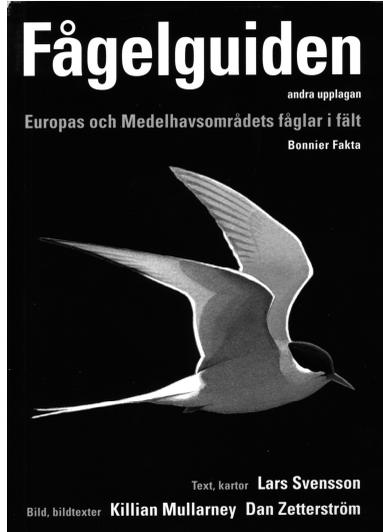
Nya böcker

**Fågelguiden av Svensson, Mullarney och Zetterström.
Bonnier Fakta.
Pris ca 250 kr**

Nu har den äntligen kommit, den andra reviderade upplagan av skådarnas favoritbok. Med 48 nya sidor, nya kartor och en mängd nya illustrationer blir det en bok på nästan 450 sidor. Det som tydligast märks är de nya bilderna på måsar, rovfåglar och sångare. Även texten har uppdaterats på många ställen.

Numera kommer svanar, gäss, änder och skogshöns först i boken eftersom de enligt den senaste forskningen är de äldsta grupperna fåglar. Därefter kommer lommar och doppingar.

/Gunnar Andersson

**Holkliv av Niklas Aronsson.
Sveriges Ornitologiska Förening
Pris ca 240 kr**

Holkliv ger svar de flesta av våra frågor när det gäller fågelholkar. När och om de ska rensas, hur högt de ska sitta och i vilket väderstreck, är några av de frågor som tas upp. Boken innehåller också en genomgång av de fågelarter som häckar i holk med förslag på holktyp och placering för respektive art.

Ett kapitel berättar om några människor som vikt sitt liv åt holkar och dess invånare.

Holkliv är en bok som varmt kan rekommenderas till alla som har eller tänker sätta upp fågelholkar eller bara är intresserad av fåglar.

/Gunnar Andersson

DOM BOR GÄRNA MURKNA STUB- BAR	FÅGEL	DISKUTERANDE FÖRSAMLING	TRÖSK RED- SKAP	SÄLJER SAE 10- 40	BAK- GRUND	RÖHMS GÅNG	STIMMA	HUND NAMN
		KAN HOT VARA				MÄRR		LÅNG- TAT
FÄRDAS PÅ SJÖN		URDEL	SMÅ ÖAR		SÖDER- HAMNS Ö	FÅGEL	BEDJA TILL VAR- DAGS	
KROKIG			FÅGEL					L.E.
FÅGEL							HÖJD	
VÄSTM LÄN		FORTFARANDE					GÖRS I SMÅLAND OCH HÄLSINGLAND	RÖD- ALGER
		TORKHUS						
PASS- ION OCH MANI				FÖRKYLNING- SYM TOM			FÅGEL	
	FÅGEL	ARENA		MÅNGA I KIRUNA I BÖRJAN PÅ ÅR 1900				
BÖR KORTLEK FÖRE SPEL								EN GURRA
FÅGEL		FÅGEL	STOR ÅDER	KAN MAN ETT VAD				"LAGA KLOCK- OR"
				FINNS PÅ FÄRIOR				
S- HAMN SOCKEN				I AR- BETAR HAND	LUFT- ORD			
ETT SLAGS KÄRL			BIL (FÖR- KORT- NING)				BO STRÖM	
					BRUK- AR BARN TYCKA OM ATT		I ROM 1960	
ORT I ÄRE	BIL			BRUS- TEN				

Bokstäverna i de grå rutorna skall bilda namnet på en fågel

Korsordskonstruktör: Leif Engkvist

Korsordet

Skicka din lösning (endast namnet på fågeln) till
Bengt Göthe, Kaptensgatan 11A, 826 37 Söderhamn
eller med e-post till bengt.gothe@soderhamn.com senast 28/2.
Glöm inte att skriva namn, adress och telefonnummer.
Dragning och prisutdelning sker på årsmötet den 9/3.
Vinnarna kommer att publiceras i höstprogrammet.

Kommer kohäger att dyka upp bland fåren runt Ålsjön i vår? Följ med på våra
exkursioner så får Du veta!

Foto: Thomas Tiger

Vårprogram 2010

Bästa medlem!

Här följer som vanligt ett fullspäckt vårprogram med aktiviteter av olika slag! Våren är ju intensiv när man är fågelintresserad och det är därför naturligt att vi har många exkursioner under den årstiden. Hop-
pas att Du finner vårprogrammet intressant!

Notera också att vi som vanligt "förlänger" säsongen något och plockar med några höstaktiviteter i detta program. Det gör vi eftersom höstprogrammet inte kommer förrän en bit in i september.

Alla är välkomna på våra exkursioner och andra aktiviteter. Ta gärna med vänner och bekanta.

OBS!

Eventuella ändringar och tillägg i programmet uppdateras via vår hemsida (se sid 2)

Bra att veta:

Vid alla exkursioner anger vi en samlingsplats. Där samlas vi för samäkning om vi ska till någon annan plats.

Varma kläder och fika är alltid bra att ha med. Vi står ofta stilla och det kan vissa årstider bli ganska kallt. Då är det skönt att värma sig med lite fika och en varm tröja. Fågelbok och kikare är bra att ha med sig. Oftast har någon i gruppen med sig tubkikare, så det går att artbestämma fåglar på längre avstånd. Man behöver inte vara expert för att följa med. Vi hjälps åt att besvara frågor, och kom ihåg - det finns inga dumma frågor. Vissa exkursioner är lite mer ansträngande med t.ex. en längre promenad, och då har vi försökt ange det i programmet. Har du frågor inför en exkursion går det alltid bra att kontakta exkursionsledaren.

När vi är inomhus träffas vi på vår klubblokal Bygdegården Vargen om inte annat anges. Bygdegården ligger på Kyrkogatan vid Ulrika Eleonora kyrka (se sid 2).

Exkursionerna sker i samarbete med Studieförbundet i Söderhamn.

Söndag 7/3

Besök hos konservator Henrik Skoglund, Sunnäs

Vi besöker den prisbelönte konservatorn Henrik Skoglund i Sunnäs och tittar på de montage av djur som han gjort.

Besöket tar max 2 timmar, efteråt fortsätter vi till Trollharen för att titta efter havsörn.

Samlig vid Resecenter kl. 09.30 för samåkning eller i Sunnäs kl.10.00.

För info ring Sandra D. 073-242 705

Tisdag 9/3

ÅRSMÖTE

Härmed kallas samtliga medlemmar i Söderhamns Fågelklubb till årsmöte.

Efter sedvanliga årsmötesförhandlingar kommer Thomas Tiger att visa bilder från en skådarresa till Kanarieöarna.

(Glöm inte att ta med kikaren!)

SFK bjuder på fika. Det blir också prisutdelning till vinnarna i korsordstävlingen.

Försäljning av klubbprylar.

Samling på Bygdegården Vargen kl. 19.00

För info ring Eva L. 070-256 35 81

Fredag 12/3

UGGLEKVÄLL

Vi hoppas att det blir en vårvinter med ropande ugglor efter ett par dåliga vintrar. Följ med ut och lyssna. Vi kommer bland annat att försöka höra pärluggla och kattuggla.

Samling vid Resecenter kl. 17.30 för samåkning.

För info ring Lars H. 070-699 8931

Måndag 5/4

HACKSPETTMORGON VID AXMAR BRUK / SKÄRJÅN

Vi åker till området kring Axmar bruk för att lyssna på hackspettarnas trummande. Vi inleder morgonen med ett besök i parken. Med lite tur får vi också se strömstarens och försärlans födosök i ån.

Samlig vid Resecenter kl. 08.00 för samåkning.

För info ring Mats R. 070-251 8826

Lördag 10/4

VÅRDBERGET, Ljusne

Från Vårdberget i Ljusne har vi en fantastisk utsikt och bör kunna få se både rovfåglar och småfågelsträck. Parkering finns vid servicehuset Kastanjen. Sedan är det en brant stig på ca 200m upp till toppen.

Vi finns på berget från kl. 06:00 för den som är morgonpig.

Samling vid Resecenter kl. 08.00 för samåkning.

För info ring Stefan P. 070-342 6463

Lördag 17/4

ROVFÅGLAR Maden

Nu återvänder fåglarna på bred front. Vid "rören" har vi en utmärkt utsikt och vi skådar mot skyn efter rovfåglar och annat spännande som kommer flygande.

Samling vid Resecenter kl. 10.00 för samåkning.

För info ring Bengt G. 070-533 70 98

Lördag 24/4

LEDSKÄR, Uppland (OBS anmälan)

Vi gör en heldagstur till en av Upplands främsta fågellokaler. Med betade strandängar och långgrunda stränder hoppas vi på många vadare och änder. Får vi se dammsnäppa och rödspov?

Samling vid Resecenter kl. 07.00 för samåkning.

För info och anmälan ring Thomas T. 070-517 5069

Lördag 1/5

KORSHOLMEN, Långvind

Traditionsenligt åker vi ut till Korsholmen, vår bästa lokal för att skåda havsfågel.

Det är bit att gå genom skogen på delvis ojämn mark men fint när man kommer ut till klipporna.

Om vinden ligger på från havet kan det vara kallt, så ta med en extra tröja.

Samling vid Resecenter kl. 05.00 för samåkning.

För info ring Lars H. 070-699 8931

Tisdag 4/5

TISDAGSEKURSION

Vårens första tisdagsexkursion, där vi under maj månad samlas varje tisdagskväll för att se vilka fåglar som finns på våra olika lokaler.

Samling kl. 18.00 vid Granskärs våtmark. Där bestämmer vi vilken lokal som ska besökas under kvällen.

För info ring Thomas T. 070-517 5069

Söndag 9/5

ÅLSJÖVANDRING

I hela Sverige samlas fågelintresserade denna dag på olika platser för att se vilka fåglar som anlänt. Vi kommer att göra en vandring i reservatet och titta på de fåglar som kommit.

Det blir en tur i lugnt tempo under ett par timmar med en fikapaus vid tornet.

Samling på parkeringen vid E4 kl. 09.00.

För info ring Gunnar A. 070-651 4017

Tisdag 11/5

TISDAGSEKURSION

Den andra tisdagsexkursionen för säsongen. Nu bör det finnas några fler arter än för en vecka sedan.

Samling kl. 18.00 vid Granskärs våtmark. Där bestämmer vi vilken lokal som ska besökas under kvällen.

För info ring Stefan P. 070-342 6463

Tisdag 18/5

TISDAGSEKURSION

Nu har svalorna kommit och med lite tur får vi höra näktergalens sång under kvällen.

Samling kl. 18.00 vid Granskärs våtmark. Där bestämmer vi vilken lokal som ska besökas under kvällen.

För info ring Gunnar A. 070-651 4017

Tisdag 25/5

TISDAGSEKURSION

Den sista av vårens tisdagsexkursioner. Nu har de flesta av vårens flyttfåglar kommit och vi besöker någon lokal i kommunen för att se vad som finns där.

Samling kl. 18.00 vid Granskärs våtmark. Där bestämmer vi vilken lokal som ska besökas under kvällen.

För info ring Lars H. 070-699 8931

Torsdag 27/5

VÅRKVÄLL PÅ SANDÖN

Vi gör en kvällsutflykt till ett nytt ställe . Promenad i lugnt tempo följt av fika och fågelskådning från klippställarna ut mot havet.

Samling vid Resecentrum kl. 18:00 för samåkning. För er som vill åka direkt så samlas vi vid Dragedsviken kl 18.30.

För info ring Lars H. 070-699 89 31

Lördag 12/6

NATTSÅNGARE

Nu är sångarna igång och vi åker ut till några lokaler för att lyssna. Det kan bli sent, så ta med fika och varma kläder.

Samling vid Resecenter kl. 22.00.

För info ring Robert L. 0270-100 88

Tisdag 3/8

TISDAGSEKURSION

Augusti är en spännande tid för oss fågelvänner. Nu flyttar vadarna till varmare breddgrader och stannar gärna till ute på Stenö för att proviantera och vila.

Samling vid Stenötornet kl. 18.00. Ta med varma och vindtäta kläder för vinden kan ligga på.

För info ring Gunnar A. 070-651 4017

Tisdag 10/8

TISDAGSEKURSION

Dags för den andra av sommarens exkursioner till Stenö. Med lite tur kan vi få se skräntärna och dvärgmås.

Samling vid Stenötornet kl. 18.00. Ta med varma och vindtäta kläder för vinden kan ligga på.

För info ring Thomas T. 070-517 5069

Tisdag 17/8

TISDAGSEKURSION

Tredje tisdagsexkursionen. Vadare och änder samlas nu inför den kommande flytten söderut.

Samling vid Stenötornet kl. 18.00. Ta med varma och vindtäta kläder för vinden kan ligga på.

För info ring Gunnar A. 070-651 4017

Tisdag 24/8

TISDAGSEXKURSION

Får vi se någon kustsnäppa idag? Brushanar och strandpipare borde det finnas gott om.

Samling vid Stenötornet kl. 18.00. Ta med varma och vindtäta kläder för vinden kan ligga på.

För info ring Bengt G. 070-533 70 98

Onsdag 1/9

ONSDAGSEXKURSION

Från den första september får vi gå fritt i reservatet och kan då spana av stränderna på ett bättre sätt än tidigare under sommaren.

Samling vid Stenötornet kl. 18.00. Ta med varma och vindtäta kläder för vinden kan ligga på.

För info ring Stefan P. 070-342 6463

Notiser

Nya arter i Sverige och Hälsingland 2009

I Sverige upptäcktes två nya arter för landet under 2009. Den första var den gulbrynade sparv (*Emberiza chrysophrys*) som gästade Järvafältets Ornitologiska Klubb's utfodringsstation i januari. Sparven drog skådare från när och fjärran och eftersom den var relativt stationär vid matningsstationen så kunde den glädja många besökare.

I Dalarna gjordes i slutet av april Sveriges första fynd av amerikansk rördrom (*Botaurus lentiginosus*). Till skillnad från gulbrynade sparven, sågs denna rördrom endast av ett fåtal personer och var försvunnen efterföljande dag.

Men även här hemma i Hälsingland hände det saker! Den 24 oktober hittades en korttålarcka (*Calandrella brachydactyla*) ute vid Själhällan, 1 km öster om Hölick, Hudiksvall. Denna fågel var ofta svårsedd då den sprang omkring bland den höga vassen och var dessutom mycket skygg. Endast då den födosökte i den ilandflutna tången kunde man få en någorlunda bra observation genom tubkikaren. Fågeln stannade på lokalen fram till den 30 oktober och fyndet är det första av arten i Hälsingland. Bilder på fågeln finns i SFKs bildgalleri.

/red.

Tofslunne nu också i England

England är en stor fågelskådarnation. Att många är intresserade av fåglar på Britiska öarna är inte förvånande då öarnas läge är orsaken till att många olika arter dyker upp där. En bit ut i Atlanten fångar dessa öar upp flyttande fåglar i alla riktningar. För en västflyttande fågel från Sibirien är öarna det sista land som finns att landa på innan Atlanten. Samtidigt är dessa öar det första land som en trött amerikansk felflygare med riktning mot Europa stöter på. Det är därför naturligt att det har observerats fler arter i England med omgivande öar, än i Sverige.

Men ”ingen regel utan undantag” gällde länge för arten tofslunne (*Lunda cirrhata*) där Sverige som enda land i Europa ståtade med ett (1) fynd av denna arktiska alka. Tofslunne häckar på bägge sidorna av norra Stilla havet (Berings hav) där övervintrande individer kan dra sig söderut till Japan i väst och Kalifornien i öst. Fyndet av en tofslunne den 1 och 8 juni 1994 vid Lagans mynning i Laholmsbukten (Halland) är således ett av de mer remarkabla i Sverige.

På morgonen onsdagen den 16 september 2009 gav sig den engelska skådaren Murray Wright ut till sin hemmalokal i närheten av Faversham Creek vid ostkusten utanför London. Vinden låg på från NNO och hade gjord så de senaste dagarna, varför en del fågel hade tryckts in närmare kusten. Bl.a. hade Murray två dagar tidigare sett en juvenil tärnmås på lokalen, och denna morgon hade börjat bra med åtta kentska tärnor och sex kustlabbar på nära håll. Eftersom denna havsfågellokal ligger strategiskt bra så dröjde det inte länge innan ytterligare ett antal skådare anslöt till platsen. Vinden ökade och efter några timmar hade skådarna sett 17 kustlabbar, fyra bredstjärtade labbar, tre storlabbar samt tre dvärgmåsar. Långt ut passerade också en trolig klykstjärtad stormsvala.

Plötsligt ser en av skådarna en alka med stor näbb som kommer flygande rakt emot dem. Fågeln tappades bort men Murray hittade den flygande igen när han följde några labbar som passerade en bit ut. Först trodde han att det var en lunnefågel eftersom den verkade mörk med stor näbb som var rödfärgad. Under sina 12 år som Murray skådat vid denna lokal har han endast sett lunnefågel vid två tillfällen, vilket gjorde att stämningen steg bland de närvarande skådarna. Nu gällde bara att få en bra observation så att artbestämningen kunde spikas. Men det skulle alltså bli bättre! Endast 70 meter ut landade alkan och eftersom Murray hade skådat i arktiska Sibirien 1994 kände han omedelbart igen denna tofslunne. Paniken utbröt omedelbart och trots att Murray skakade av upphetsning lyckades han fota fågeln genom tubkikaren. Fågeln larmades ut men lyfte efter 20 minuter och sågs tyvärr inte mer.

England fick härmed sitt första fynd av tofslunne och tog alltså in en ”pinne” på Sverige...

Källa: Birding World, #9 2009

Tidigare nummer av Silvertärnan

Sedan en tid finns nu tidigare nummer av Silvertärnan tillgängliga på hemsidan. Tanken är dels att samla dessa tidningar av rent historiska skäl, men dels också för att många kanske inte har kvar tidigare nummer. Framförallt är det ju en fördel för nya medlemmar att även få tillgång till äldre nummer av tidningen. Notera att dessa pdf-tidningar har en högre kvalitet, framförallt på bildmaterialet, än ”pappersupplagan”. Fortfarande kommer naturligtvis medlemmarna att få tidningen först, och när ett nytt nummer skickas ut så läggs det tidigare in på hemsidan.

/red.

Äldsta lunnefågeln i Europa

Under en expedition till ön Rough Island, arrangerad av British Trust for Ornithology (BTO) i syfte att undersöka lunnefåglar, fann man den 5 juli 2009 en individ som bar en ring med inskriptionen ”EX08155”. Det visade sig att denna lunnefågel var ringmärkt på samma ö i juni 1977. Den person som då hade ringmärkt fågeln fanns dessutom med på expeditionen 2009 och kunde alltså återse lunnefågeln efter 32 år! Detta var nytt åldersrekord för lunnefåglar i England.

Men rekordet skulle slås redan efter fem dagar när samma expedition återfann ”EB73152” som ringmärktes på samma plats 28 juni 1975! Detta rekord gäller nu även som Europeiskt rekord för lunnefåglar.

Källa: Birding World, #10 2009

Amurfalkens flyttstrategi kartläggs

Amurfalk (*Falco amurensis*) häckar i östra Asien och är en nära släkting till aftonfalk som vi har här i Europa. Men vissa företeelser i amurfalkens liv har länge gäckat forskarna och man hoppas nu att ny teknik skall hjälpa till att täppa till dessa kunskapsluckor. Amurfalken flyttar om hösten till nordöstra Indien. Där äter den upp sig inför en flygning som är unik bland rovfåglar, nämligen över Indiska Oceanen till tropiska Östafrika! Denna sträcka är över 4000 km vilket gör att falkarna behöver flyga även nattetid – även det unikt bland rovfåglar. BirdLife Sydafrika har nu tillsammans med några samarbetspartners startat ett projekt där man med satellitsändare skall kartlägga amurfalkens flyttstrategi.

Källa: SOF

Brun kärrhök.

Foton: Angus Thomson

www.silvertarna.se